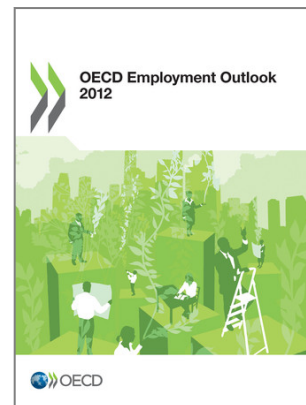

OECD *Multilingual Summaries*

OECD Employment Outlook 2012

Summary in Slovenian

Read the full book on:
[10.1787/empl_outlook-2012-en](http://dx.doi.org/10.1787/empl_outlook-2012-en)

Napoved zaposlovanja organizacije OECD za leto 2012

Povzetek v slovenščini

- Ta 30. izdaja napovedi zaposlovanja organizacije preverja nedavna gibanja na trgu dela in kratkoročne obete v državah OECD. Ugotavlja, da je okrevanje od zadnje gospodarske in finančne krize počasno in neenakomerno. Brezposelnost v veliko državah ostaja nesprejemljivo visoka in dolgotrajna brezposelnost se je povečala, kar povečuje tveganje, da bi se trend visoke brezposelnosti utrdil.
- Analiza načina, kako se trgi dela spopadajo z gospodarskimi šoki, prikazuje, da politike za znižanje strukturne brezposelnosti pripomorejo tudi k omejitvi škodljivih učinkov gospodarskih recesij na brezposelnost, izgubo dobičkov in dohodkovno neenakost. Poročilo navaja upad deleža delovne sile v nacionalnem dohodku, kar se dogaja v veliko državah OECD, zlasti zaradi globalizacije in tehnoloških sprememb. Večje naložbe v izobraževanje in bolj usmerjeni programi za obdavčitev in prenos lahko pomagajo zagotoviti širšo porazdelitev koristi gospodarske rasti.
- Na koncu je preverjen vpliv politik za ublažitev podnebnih sprememb na trg dela. V nekaterih sektorjih bi lahko doživeli velike spremembe na področju zaposlovanja, čeprav bi učinek na celotno zaposlovanje utegnil biti zgolj manjši. V zvezi z drugimi strukturnimi šoki je treba uveljaviti politike za pospeševanje mobilnosti na trgu dela.

Trgi dela OECD po krizi

Brezposelnost v državah OECD ostaja malo pod najvišjo ravno po vojni, tj. 8,5 %, in vse kaže, da bo ostala visoka še kakšno leto. Brez službe je okoli 48 milijonov ljudi: to je nekje 14,5 milijona več kot pred začetkom finančne krize konec l. 2007. Vse od začetka okrevanja pred skoraj tremi leti pa je bila rast prešibka in preveč neenakomerna, da bi sprožila kaj več kot le majhno znižanje v cikličnem naraščanju brezposelnosti v državah OECD.

Hkrati je prišlo do izjemnih razlik v brezposelnosti med državami in socialnih stroških, povezanih z gospodarsko recesijo. Stopnja brezposelnosti je ostala pod 5,5 % v devetih državah OECD – Avstraliji, Avstriji, na Japonskem, v Koreji, Luksemburgu, Mehiki, na Nizozemskem, Norveškem in Švedskem, medtem ko imajo v devetih državah še vedno dvoštevlično brezposelnost – Estonija, Francija, Grčija, Madžarska, Irska, Italija, Portugalska, Slovaška in Španija.

V veliko državah je slabo okrevanje brezposelne potisnilo na rob. Dolgotrajna brezposelnost – ljudje, ki nimajo službe in zaposlitev iščejo več kot eno leto – zdaj pomeni več kot tretjino vse brezposelnosti v OECD. Prav tako se je močno povečal delež obupanih iskalcev zaposlitve, ki zapuščajo delovno silo. V nekaterih državah je brezposelnost med mladimi dosegla zaskrbljujočo raven: več kot 50 % v Grčiji in Španiji (medtem ko jih je v Nemčiji le 8 %).

Poleg takojšnjega škodljivega učinka na življenje posameznikov in družin, ki ne najdejo zaposlitve, obstaja velika verjetnost, da bo del cikličnega naraščanja brezposelnosti postal strukturen, s trajno visokimi stopnjami brezposelnosti v tistih državah, kjer se je brezposelnost najbolj povečala. To pomeni zmanjšanje prihodnje ponudbe delovne sile in spodkopavanje okrevanja, ki lahko prinese nova delovna mesta.

Aktivne politike za reševanje problema brezposelnosti

Kako naj se oblikovalci politik odzovejo? Kratkoročno morajo delovati vsaj na štirih področjih: spodbujati ustanavljanje novih delovnih mest na splošno; obravnavati naraščajočo dolgotrajno brezposelnost; izboljšati možnosti za zaposlitev za mlade; zagotoviti, da trg dela zgubi čim manj zdaj brezposelnih. Dolgoročni izziv pa je okrepiti odpornost trga dela, ga narediti zmožnega preživeti prihodnje recesije z omejenimi socialnimi stroški.

Okrevanje trga dela je v veliki meri odvisno od širšega okrevanja gospodarstva, kjer pa obstajajo precejšnje negotovosti, zlasti v evrskem območju. Politike za spodbujanje povpraševanja bi pomagale pri zagonu gospodarske rasti in ustvarjanju delovnih mest. Večji poudarek na strukturnih reformah na trgih proizvodov in dela bo ključnega pomena za okrevanje glede na omejitve ukrepanja s pomočjo monetarne in fiskalne politike v večini držav OECD.

Nevarnost večje strukturne brezposelnosti zahteva tudi dobro oblikovan sveženj aktivnih politik za trg dela, da brezposelni čim prej dobijo službo in da se tistim, ki jim grozi dolgotrajna brezposelnost, pomaga ohraniti delovne sposobnosti s pomočjo začasnega dela. Ukrepi, ki bodo najverjetneje učinkoviti, zajemajo usmerjene subvencije za zaposlovanje in pomoč pri iskanju zaposlitve, kot so razgovori na štiri oči, posamezni akcijski načrti in klubi za iskanje zaposlitve.

Pomagajo lahko tudi aktivni programi za trg dela. Ti se lahko osredotočajo na strukturne ovire, ki delodajalcem preprečujejo zapolnitev prostih delovnih mest, brezposelnim pa zaposlitev, morda zato, ker so njihove sposobnosti zastarele zaradi predolge brezposelnosti. To zahteva čim prejšnjo opredelitev vseh nastajajočih pomanjkljivosti v usposobljenosti in posebnih skupin brezposelnih z neustreznimi sposobnostmi, čemur sledi usposabljanje in zagotavljanje programov za delovne izkušnje, kar bo brezposelnim omogočilo vrnitev na delo.

Toda ali so za te aktivne politike zagotovljeni zadostni viri? Čeprav se je poraba v tej recesiji povečala precej bolj kot v prejšnjih recesijah, še vedno ne zadostuje za ohranitev sredstev, ki so na voljo za iskalca zaposlitve. To lahko pomeni, da vlade ne verjamejo, da bodo dodatne naložbe stroškovno učinkovite. Lahko pa to tudi odraža težave pri hitrem najemanju in usposabljanju usposobljenih oseb, odgovornih za posamezne zadeve, in pri večanju števila poligonov za usposabljanje ob hkratnem ohranjanju kakovosti.

Obstaja nevarnost, da bo fiskalna konsolidacija v več državah še bolj omejila sredstva, ki so na voljo za aktivne politike za trg dela. Vendar pa bi bilo nesmiselno oklestiti te programe, saj bi to lahko še poslabšalo pogoje na trgu dela in ogrozilo dolgoročno rast.

Odpornost trga dela

Jasno je, da razlike v politikah in ustanovah pomenijo znaten delež variacij v državah OECD v vplivu recesije na brezposelnost, dohodek od dela in dohodkovno neenakost. Politika lahko trge dela naredi bolj odporne tako z ublažitvijo vplivov recesije na trg dela kot tudi z omilitvijo vpliva zmanjšanega prihodka na gospodinjstva. Sistemi davčnih ugodnosti lahko na primer igrajo pomembno vlogo pri ublažitvi socialnih stroškov recesije.

Politike in ustanove, ki so dobre za odpornost trga dela, so naklonjene dobrim strukturnim rezultatom trga dela. Na splošno imajo države z nizkimi stopnjami strukturne brezposelnosti manj izkušenj s povečanjem brezposelnosti zaradi recesije. To pomeni, da lahko veliko priporočil iz revidirane strategije OECD za delovna mesta iz l. 2006 za doseganje dobrih strukturnih rezultatov trga dela zelo verjetno pripomore k odpornosti trga dela.

Ustanove za usklajeno pogajanje o plačah pomagajo tako strukturni učinkovitosti trga dela kot tudi odpornosti trga dela; ustanove, ki so naklonjene intenzivni uporabi začasnih pogodb, kot so stroge določbe za varovanje zaposlitve za redno zaposlene delavce, pa zmanjšujejo odpornost trga dela.

Delež prihodka iz dela in zelena rast

Še dva dolgoročna problema v zvezi s trgom dela zastavljata vprašanja za oblikovalce politik. Prvič, delež plač in ugodnosti v celotnem nacionalnem dohodku se zmanjšuje v skoraj vseh državah OECD. Drugič, vprašanje, ki ga je kriza zasenčila, a se bo kmalu spet pojavilo, je, kako doseči »zeleno rast« in kaj pomeni prehod na nizkoogljično gospodarstvo za trg dela.

Upadanje deleža dela v nacionalnem dohodku v prvi vrsti odraža vedno slabši položaj nekvalificiranih in najmanj izobraženih ljudi zaradi povečanja domače in mednarodne konkurence in zaradi informacijskih in komunikacijskih tehnologij, ki nadomeščajo delavce s stroji za določene vrste delovnih mest, predvsem tistih, ki zajemajo rutinske naloge.

Naj se politika odzove na vedno manjši delež prihodkov iz dela? Upočasnitev napredka tehnologije in globalizacije ni verjetna možnost. A vlade lahko usposobijo svojo delovno silo, da bo bolj konkurenčna v tekmi, ki jih pravijo »dirka s stroji«. Večje naložbe v človeški kapital – in zagotavljanje večje usklajenosti med sposobnostmi, ki jih učijo v šolah, in sposobnostmi, ki jih iščejo delodajalci – lahko veliko prispevajo v boju proti upadanju deleža delovne sile.

Verjetno je, da se bodo oblikovalci politik ponovno obrnili k izzivom ustvarjanja, hitrega, učinkovitega in poštenega prehoda k nizkoogljičnemu in z vidika virov učinkovitejšemu gospodarstvu, ko bo okrevanje trdnjše. Prehod k zeleni rasti je najboljši gonilo strukturnih gospodarskih sprememb, v katerih morajo imeti politike trga dela, vključno s politikami za izobraževanje in sposobnosti, aktivno vlogo pri pomoči delavcem in delodajalcem pri uveljavitvi potrebnih prilagoditev.

Politike, opredeljene v revidirani strategiji OECD za delovna mesta, predstavljajo osnovni okvir za uspešno upravljanje takšnih strukturnih sprememb. Pri prilagajanju teh splošnih politik za prehod na zeleno rast lahko poudarek vključuje podporo za »eko inovacije« in razširitev zelenih tehnologij. Izboljšano izobraževanje in poklicno usposabljanje sta en način, drugi pa je zagotoviti, da prestrogi predpisi za varovanje zaposlitve in za trg proizvodov ne skrhajo pobud za inovacije.

© OECD

Ta povzetek ni uradni prevod OECD.

Reproduciranje tega povzetka je dovoljeno pod pogojem, da so navedene avtorske pravice OECD in naslov originalne publikacije.

Večjezični povzetki so prevedeni izvlečki publikacij OECD, ki so v izvirniku izdane v angleškem in francoskem jeziku.

Na razpolago so brezplačno v spletni knjigarni OECD www.oecd.org/bookshop

Za več informacij se obrnite na Enoto OECD za pravice in prevode, Direktorat za javne zadeve in komunikacije na: rights@oecd.org ali prek faksa: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Obiščite našo spletno stran www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary !

OECD (2012), *OECD Employment Outlook 2012*, OECD Publishing.

doi: [10.1787/empl_outlook-2012-en](https://doi.org/10.1787/empl_outlook-2012-en)